

in ravno ta čas drugi poveljnik otopjeka (baterije) konjanstva Nr. 2. v brigadi kneza Lichtenštajna. Konec mesca maja tistega leta je bil dobil, česar je z velikim hrepenenjem želel, lepo priložnost, očitno skazati svojo serčnost in hrabrost v vojski zoper sardinsko armado. Ko je bila namreč 29. maja prednja straža austrijske armade zagledala sovražnika v ugodnem položaji blizu Montanare, mu je nadtopničar Čehovin naproti šel s svojima dvema obicama in začel nad-nj na vso moč streljati, dasiravno ga je sovražnik neprenehoma osipal s krogلامي tako, da je bil nekoliko ranjen od granatne treske. Neprestrašen je napredoval s svojim streljanjem tako, da so morali topovi sovražnika na zadnje po sili umolkniti. Tri druge protivne topove, ki so se mu bili poznej na levi strani ceste približali, je Čehovin precej pozdravil s tako močnim ognjem, da še začeti niso utegnili na-nj streljati, in je med sovražno četo nastala takošna zmešnjava, da so prišli v roke austrijskih vojakov vsi njeni topovi in vozovi obloženi s strelnim prahom, kakor tudi veliko njenih konj, orožja in vjetnikov. Poslavljenje, katero je bilo pri ti priložnosti podeljeno pogumnemu nadtopničarju, je bila velika sreberna kolajna (medalja), odločena za tiste, ki se v vojski serčne skazujejo.

28. julija 1848 je bil Čehovin prišel tudi kot nadtopničar s polovico otopjeka blizu Somme Campagne. To se je pripetilo ravno takrat, ko je brigada, pri kateri je služil, bila strašno nadlegovana po premoči sovražnika. Čehovin je prišel takrat tako blizu njega, da je bil v daljini, v kateri se po navadi strelja s kartačami. Akoravno je stal nasproti dvojnemu številu ognjenih žrel, in akoravno je bil v tistem času tudi zlo dražen od ognja tako imenovanega majhnega strelnega orožja, je on vendar tako močno in jako na protivne topove in trume streljal, da je armado sovražnika zapodil na beg, razun tistih, ki so mrtvi po tleh obležali. V ti priložnosti je pa tudi poveljnik austrijske baterije Pauer častno smert storil. Namesti njega je tedaj nadtopničar Čehovin poveljstvo prevzel in vladal vojni ogenj celi čas; ker je pa več njegovih vojšakov bilo močno ranjenih, je bil prisiljen nekaj časa samotež pri topovju ostati in namesti topničarjev (kanonirjev) delati. Tukaj si je junak Čehovin drugo kolajno zaslužil, in sicer zlato.

V tem, ko se je na 26. julija brigada mestu Volte približevala, je stotnik (kapitan) glavnega stana ali generalštaba, John, napredovanje velike trume sovražnikov oznanil. Takrat je nadtopničar Čehovin brez odloga naprej poslal dva topova s prednjo stražo, potem ko je bilo vse napravljeno, kar se je za to potrebno zdelo. Ta prednja straža je imela zasesti ustje ondotne ceste. Čehovin sam je pritienil za njo s štirimi topovi, ktere je na levi strani ceste na nekem griču tako dobro in vésto postavil, da protivnik ni mogel temu ostopjeku blizu priti, dasiravno je imel trikrat več topov. Iz tega mesta je Čehovin streljal na sovražnika, ki je vdru-gič naprej silil, tako silovito in krepko, da je bil vsakrat z grozno zgubo nazaj porinjen. Ob mraku so se pa spet piemonteški bataljoni zbirali na podnožji griča in si prizadevali nazaj tiščati tanko razprostranjeno versto vojakov, ki so spred puškarili in so protili otopju, dokler se ni umaknilo. — Kakošne osodo so pa Piemontezii imeli sledeči dan, to je, v boju 27. julija 1848, v kterem med družimi austrijskimi junaki se je bil tudi Čehovin slavnega skazal, je dobro znano celemu svetu. Tudi za to junaštvo ni Čehovinu uteklo dobro zaslu-ženo poslavljenje, — povikšan je bil na stopnjo poročnika ali lajtnanta in poveljnika gori omenjenega otopja (baterije).

Priložnost, se še slavnejega skazati je Čehovinu prinesla druga vojska v Italii leta 1849. Služeč v bri-

gadi kneza Kolovrata pri Mortari, je on s svojim otop-jem 21. mesca marca zamogel storiti, da pod njegovim modrim vodstvom so kmalu umolknili protivni topovi, in da so bili Piemontezii nazaj v omenjeno mesto zapodeni. V imenitni bitvi blizu Novare je Čehovin naprej šel s polovico svojega otopja na desni strani olengove ceste do 700 korakov daleč od trum Piemontezov, v tem ko so ti strašno in silovito streljali s svojimi topovi. On je pa na to tako krepko in neprestano z gromenjem svojih topov odgovarjal, da mu je s tem po sreči šlo dva tistih razdjati. V ti bitvi se je zgodilo, da se mu je z neko ploskačo (granato) en top razbil, da je zra-ven tega ob enega vojaka in ob dva konja prišel, in in da mu je pet mož silno sožganih obležalo. Ravno ta čas sta bila v naj veči nevarnosti hrabri polk Franc Karl, in 9. lovski bataljon. Bati se je bilo, da bi oba-dva sceloma ne bila pokončana. V tako nevarnem hipu je poročnik Čehovin z ostalima dvema topovama berž planil nad sovražnika prihrujočega, in čeravno mu je večje število ognjenih žrel nasproti stalo, je vendar iz daljine začel tako morivno s kartačami grometi na bli-žajoče so Piemontezii, da so bili na to vižo zaderževani tako dolgo, dokler mu ni došla pomoč, akoravno mu je protivnik razderl en top, umoril več konj in ranil ve-liko strežnikov pri topovih. Za tu doveršeno velikovažno početje, katero je posebno sijajno med toliko družimi deli, je Čehovin dobil križ reda Marije Terezije, in je bil povzdignjen v baronovski stan po ustanovitbah ome-njenega častnega reda. Po tem je bil slavn naš rojak izvoljen za nadkojnika ali ritmajsterja v ulanskem re-gimentu.

Odlikoval se je sicer Čehovin še v več družih pri-ložnostih, in posebno pa v Vičenci, Milani in v Livorni, in si je tako popolnoma zaslužil mesto v versti slavnih junakov izvertnega austrijskega topništva. Verdeski.

Slovanski popotnik.

* V Zagrebu se natiskuje že vdrugič „Kraljo-dvorski rokopis“, prestavljen iz staro-českega jezika od Ivana Těrnškega. Pervo izdanje je bilo natisnjeno v 1500 iztisih, pa v kratkem je bilo pokupljeno. Redko ktera knjiga se ponositi more, da je v tako kratkem času drugipot izdana (Nar. Nov.) Kako je to, da še slo-venske prestave te krasne knjižice nimamo? Kaj so naši pisatelji zares tako plašni, da si ne upajo tudi male stvarice na svoje stroške na svetlo dati? Kaj so nasi bukvarji in tiskarji zares tako skopi, da se ne lotijo ni-česar, kar ni že zaarano z dobičkom pred natisom? Mične pesmice častitljivega „kraljodvorskega rokopisa“ kdo vas bo rešil!

* Dunajski profesor, gosp. Šembera, dal je ravno v natis zgodovino českega slovstva.

30. septembra umerl je v Krakovem iz bojev polj-skih znani general Chlopicky, nekdanji poljski diktator.

* Družtvo sv. Cirila in Metoda na Moravskem pripravlja k tisku spis: „knihy pro poutniky“ od Jana Soukupa.

* V Hamburgu je začel časopis „Literarische und kritische Blätter“ podajati najimenitniše novice iz slov-stva slovanskega kakor tudi druge zadeve v slov-stvu slovanskem.

* Družtvo sv. Mohora v Celovcu je te dni raz-poslalo družbinikom 1. del „djanja svetnikov božjih“, „slovanski Goffine“, 2., 3. Mozesove bukve“, in pa družtvini račun za leto 1853. Milostljivi knezoškof gg. Slomšek so z dragima knjigama „djanja svetnikov“, ki so ju darovali družbenikom, veliko veliko pripomoč dodelili družtvu slovanskemu narodu, pa podali lepo be-rilo, ki ga je dosihmal še pogreševal.